

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

SZTUKA WYCHOWANIA -ROLA RODZICA Rodzic w roli mediatora

mgr Anna Konopka

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

14 marca 2016 r.

Organizatorzy

ROLE RODZICIELSKIE

MATKA

OJCIEC

NAUCZYCIEL

MENTOR

WYCHOWAWCA

MEDIATOR

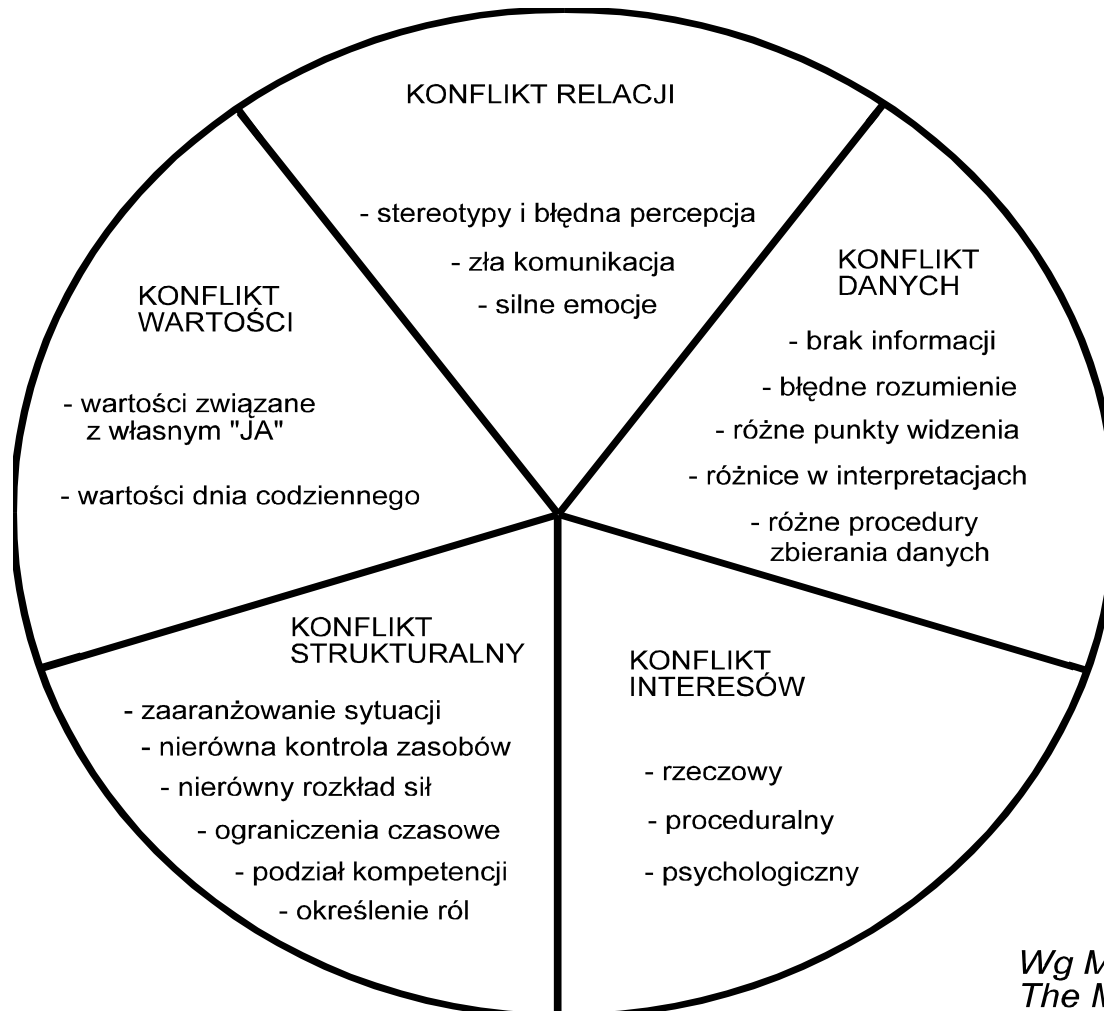
KONFLIKT

**„ Jest interakcją
między
przynajmniej
dwoma
stronami”**

(Thomas Jordan);

RODZAJE KONFLIKTU

*Wg Moore, C.W. (1986).
The Mediation Process*

Detektory konfliktu

- Unikanie bezpośredniego kontaktu;
- Nasycenie wzajemnych kontaktów formalizmem, brakiem cierpliwości i drażliwością oraz brakiem tolerancji na popełniane błędy;
- Nieprzestrzeganie ustalonych rytuałów i podstawowych zasad regulujących wspólną egzystencję;
- Prowokowanie impulsywnych zachowań, czyhanie na czyjeś potknięcia i ich złośliwe komentowanie;
- Blokowanie informacji niezbędnych do skutecznego działania drugiej strony;

Detektory konfliktu

- Podkreślanie różnic i odrębności we wzajemnych interakcjach;
- Atakowanie przewidywanych działań drugiej osoby, nawet zanim zostaną one publicznie zwerbalizowane;
- Nie zgadzanie się na żadne plany i propozycje wysuwane przez drugą osobę;
- Ironiczne traktowanie drugiej osoby, lekceważenie jej poglądów i wysuwanych propozycji działania;
- Uparte trzymanie się własnego zdania (fiksacja), emocjonalna, gwałtowna jego obrona w przypadku kontrargumentacji drugiej strony;

Detektory konfliktu

- Zarzucanie drugiej stronie braku dobrej woli i nieczystych intencji;
- Przejawianie nieufności oraz gotowości do zachowań obronnych i ofensywnych w bezpośrednim kontakcie;
- Ograniczanie swobody działań drugiej osoby, przejmowanie niezbędnych mu do działania zasobów i jego stopniowe uzależnianie;
- Izolowanie drugiej osoby od kontaktów w najbliższym otoczeniu;

Źródło: Chełpa S., Witkowski T., 1999 r.

KONFLIKT W RODZINIE

CZYNNIKI WARUNKUJĄCE WYSTĘPOWANIE NAPIĘĆ I KONFLIKTÓW MIĘDZY RODZICAMI I DZIEĆMI:

- RÓŻNICA WIEKU
- RÓŻNICA WZORÓW KULTUROWYCH
- RÓŻNICA WYZNAWANYCH WARTOŚCI I WZORÓW ZACHOWAŃ
- RÓŻNICA WYZNAWANYCH ŚWIATOPOGLĄDÓW

Konflikty wieku dorastania

- Sposób spędzania czasu wolnego;
- Potrzeba zwiększania autonomii;
- Relacje między rówieśnikami wynikające z procesów grupowych, potrzeby akceptacji, znaczenia;
- Relacje między rodzeństwem;
- Obowiązki szkolne i domowe;

mechanizmy obronne u osób uwikłanych w konflikt

- **unikanie**
  - omijanie problemu, ignorowanie konfliktu i pomijanie milczeniem, odwlekanie rozwiązań "na później"
- **wypieranie-tłumienie**
  - niedostrzeganie problemu - postępowanie tak, jakby się o nim zapomniało.
- **przemieszczenie**
  - przeniesienie problemu na inną płaszczyznę, na której jest go łatwiej rozwiązać,
  -
- **racjonalizacja**
  - poszukanie "dobrego" tzn. przyjemnego w odczuciu subiektywnym, ale tak naprawdę fałszywego wyjaśnienia problemu
- **projekcja**
  - przypisywanie własnych problemów i błędów innym ludziom
- **agresja**
  - grożenie drugiej stronie konfliktu, zaatakowanie ją słowami lub czynami

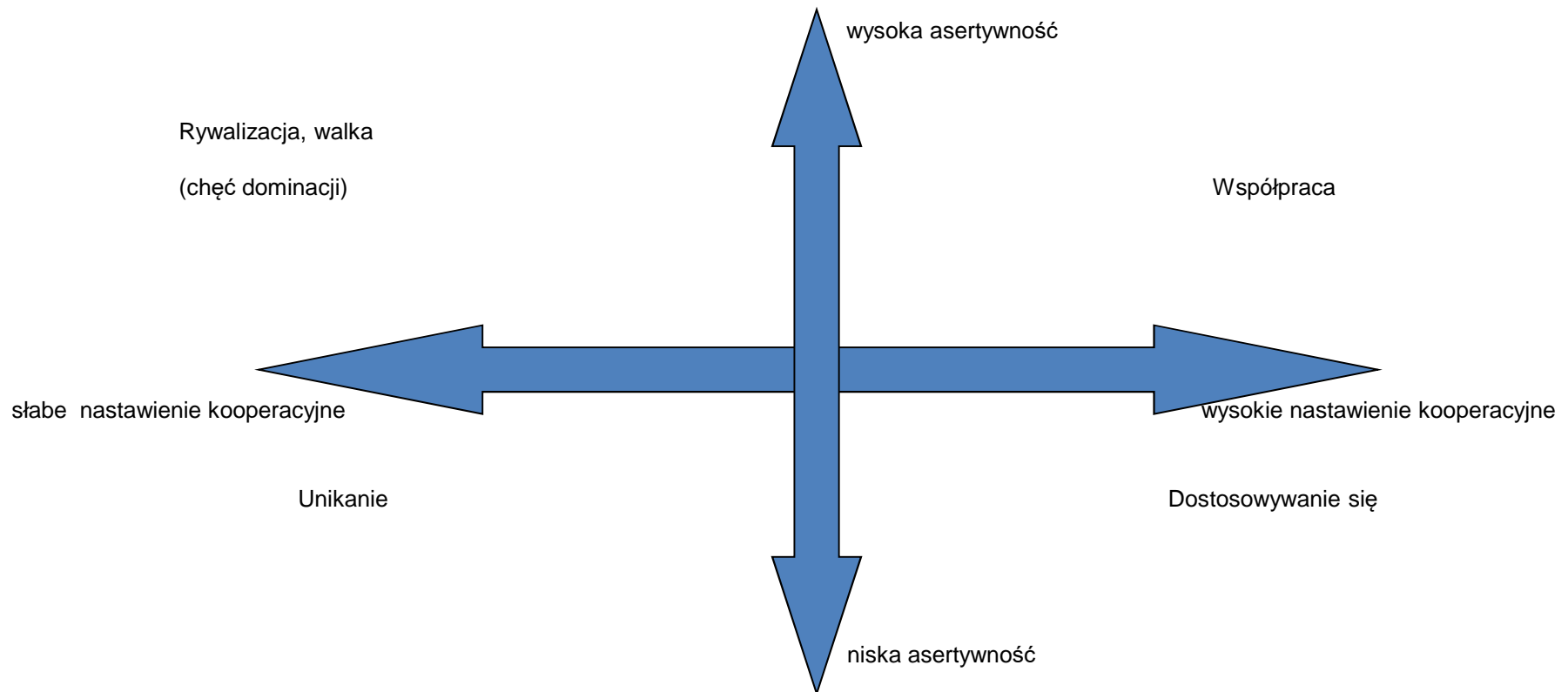
Konflikty są podsycane, gdy jedna ze stron:

- nie słucha drugiej strony;
- oskarża drugą stronę;
- okazuje lekceważenie drugiej stronie;
- stara się wymusić zwycięstwo siłą;

Konflikty są tłumione, gdy jedna ze stron:

- Odkłada problem na później;
- Rozmawiając nie porusza ważnych kwestii;
- Pozornie ustępuje;

Style zachowań w sytuacjach konfliktowych

Źródło: Witold Szumowski, Agnieszka Szczygielska: *Trening Menedżerski dla Urzędu Miasta Wrocławia, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, 2008*

Jak rozwiązać konflikt?

wg T. Gordona:

1. Rozpoznanie i zdefiniowanie konfliktu;
2. Poszukiwanie możliwych rozwiązań;
3. Krytyczna ocena projektów rozwiązań;
4. Wybór najlepszego rozwiązania;
5. Opracowanie sposobu wprowadzania w życie wybranego rozwiązania;
6. Poddanie kontroli przyjętego rozwiązania.

Jak się zajmować konfliktami?

1. Należy sprecyzować własne oczekiwania i potrzeby;
2. Uwzględnić autonomię drugiej osoby;
3. Zastanowić się: „co chcemy osiągnąć?”;
4. W sytuacjach trudnych skorzystać z **MEDIACJI**.

MEDIACJA

JEST DOBROWOLNYM POROZUMIENIEM
SIĘ STRON BĘDĄCYCH W KONFLIKCIE
PRZY WSPARCIU AKCEPTOWANEGO
PRZEZ NIE MEDIATORA,
KIERUJĄCEGO SIĘ ZASADAMI:
BEZSTRONNOŚCI, NEUTRALNOŚCI I
POUFNOŚCI.

CELEM MEDIACJI JEST:

- ✓ ROZWIĄZANIE KONFLIKTU, A NIE JEGO ROZSTRZYGNIĘCIE;
- ✓ POZNANIE I ZROZUMIENIE RACJI I PUNKTU WIDZENIA DRUGIEJ STRONY;
- ✓ UTRZYMANIE LUB NAPRAWIENIE/ZBUDOWANIE DOBREJ KOMUNIKACJI I SATYSFAKCJONUJĄCYCH RELACJI MIĘDZY STRONAMI, DĄŻENIE DO POJEDNANIA STRON;
- ✓ WYPRACOWANIE PRZEZ STRONY (PRZY WSPARCIU MEDIATORA) SATYSFAKCJONUJĄCEJ I AKCEPTOWALNEJ DLA NICH UGODY/ KONTRAKTU;
- ✓ NAPRAWIENIE SZKODY/KRZYWDY DOZNANEJ PRZEZ OSOBĘ POKRZYWDZONĄ;
- ✓ ZADOŚĆUCZYNIENIE DOZNANEJ KRZYWDY/SZKODY OSOBIE POKRZYWDZONEJ ZGODNIE Z JEJ POTRZEBAMI I OCZEKIWANIAM I, KTÓRE JEST RÓWNIEŻ AKCEPTOWANE PRZEZ SPRAWCĘ;
- ✓ „BUDOWANIE” POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SWOJE OCZEKIWANIA, DECYZJE, CZYNY I POTRZEBY U STRON MEDIACJI;
- ✓ DANIE STRONOM MOŻLIWOŚCI WSPÓŁDECYDOWANIA WE WŁASNEJ SPRAWIE.

Zasady mediacji

- Dobrowolność
- Poufność
- Bezstronność
- Neutralność
- Akceptowalność
- Bezinteresowność
- Profesjonalizm
- Szacunek

Korzyści z mediacji

- ✓ Bezpośredni wpływ na rozwiązanie konfliktu
- ✓ Odreagowanie emocji;
- ✓ Przyjęcie odpowiedzialności za własne czyny;
- ✓ Wyrażanie potrzeb i uczuć;
- ✓ Pojednanie się.

Rodzic jako mediator?

- Jeśli potrafi być obiektywny;
- Panuje nad swoimi emocjami;
- Jest nastawiony na współpracę;
- Wierzy w to, że dziecko jest w stanie znaleźć satysfakcjonujące je rozwiązanie w trudnej dla niego sytuacji.

Techniki wspomagające rozwiązywanie konfliktów

- ✓ Partycypowanie w podejmowaniu decyzji
- ✓ Negocjacje
- ✓ Spotkanie w milczeniu
- ✓ Wspólny cel
- ✓ Wywiad z osobistością
- ✓ Dlaczego nie?
- ✓ Postaw się w jego sytuacji
- ✓ Burza mózgów
- ✓ Prowokowanie wątpliwości
- ✓ Oczami niezależnego fachowca
- ✓ Plus – minus – interesujące?
- ✓ Kruszenie obiektu

Negatywy konfliktu:

- Konflikty są złe;
- Trzeba zrobić wszystko, aby ich uniknąć;
- Są znakiem tego, że ktoś popełnił błąd;
- Wywołują je awanturnicy, dlatego potrzebujemy efektywnych środków kontroli;
- Porządek nastanie, gdy pokonamy przeciwną stronę.

Pozytywy konfliktu:

- Jest naturalną częścią życia;
- Można go konstruktywnie rozwiązać;
- Może pomóc w odkryciu nowych sposobów współpracy;
- Przynosi najwięcej pożytku, gdy stosujemy metodę „wygrany – wygrany”.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

mgr Anna Konopka

e- mail: pedagog.anna.konopka@gmail.com